

1. Fiilimsiler, fiil kök ya da gövdelerine getirilen bazı eklerle yapılır ve cümlede isim, sıfat, zarf görevinde kullanılır.

Bu bilgiye göre,

- I. Herkes nefesini tutmuş sporcunun 100 metre-den atlayışını izliyordu.
- II. Saatçi, bazı saatlerin tamiri için zemberek siparişi vermiş.
- III. İnsan yalnızken bazı şeyleri daha iyi anlıyor.

cümlelerin hangisinde ya da hangilerinde fiilimsi kullanılmıştır?

- A. Yalnız I.
- B. I ve II.
- C. II ve III.
- D. I, II ve III.

2. Özne, yüklemde bildirilen işi yapan ögedir. Yükleme sorulan “ne, kim” soruları ile bulunur.

Bu bilgiye göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde özne yanlış işaretlenmiştir?

- A. “Çalıkuşu” lise yıllarında okuduğum ilk romandı.
- B. Dedesi için Ahlat’tan el yapımı bir baston almıştı.
- C. Çay ocağında tenekeden bir kapta çay suyu kaynıyordu.
- D. Yurt dışına çıkabilmek için yeni bir pasaport lazımdı.

3. Bir cümlemin yüklemine bildirilen işi, oluşu ya da hareketi özne yapabiliyorsa bu tür özneler gerçek özne, özne yapamıyorsa sözde özne denir.

Bu bilgiye göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde sözde özne kullanılmıştır?

- A. Yemeğin pişmesine uzun bir süre olduğundan ayakta biraz atıştırdı.
- B. Yeni kitabın kapak tasarımı için yazar arkadaşlarıyla fikir alışverişinde bulundu.
- C. Hafta sonu sokağa çıkma yasağı bu hafta uygulanacaktı.
- D. Sahil kasabasında yaşayanlar güne yüzerek başlıyor.

4. Fiilimsi olmaya uygun olduğu halde bir varlığın, kavramın adı olan sözcüklere kalıcı ad denir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kalıcı bir ad kullanılmamıştır?

- A. Bu lokantanın dönerini mutlaka denemelisiniz.
- B. Yaz gelse de bahçedeki yemişlerden yesek.
- C. Markete uğrarsan süzme yoğurt da alır mısın?
- D. Yazar, son kitabında bizim gibi insanların çaresizliğine de değinmiş.

5. Ara sözler cümlede bir ögenin açıklayıcısı olarak kullanılabilir. Örneğin, “Evime, huzur bulduğum tek yere, çalışmaktan uğrayamıyorum artık. cümlesinde “huzur bulduğum tek yere” ara sözü yer tamlayıcısının açıklayıcısı olarak kullanılmıştır.

Bu bilgiden hareketle aşağıdaki cümlelerin hangisinde ara söz farklı bir ögenin açıklayıcısı olarak kullanılmıştır?

- A. Okyanuslar, balinaların yaşam alanları, her geçen gün biraz daha kirletiliyor.
- B. Çocuklar, geleceğimizin teminatları, sosyal medyanın olumsuzlarına karşı korunmalıdır.
- C. Kitaplar, çocukluğumdaki yakın dostlarım, artık beni unuttu.
- D. Gazeteyi, tek eğlencesini, yanından hiç ayırmaz.

6. Nesne alabilen fiiller geçişlidir. Cümlelerin geçişli olabilmesi için nesnenin cümlelerin içinde bulunmasına da gerek yoktur.

Bu bilgiye göre,

- I. Sokak hayvanları için uygun yerlere mama ve su bırakılıyor.
- II. Ahmet amca, sabahtan akşama kadar on kez temizliyor.
- III. Öğretmenine soracaklarını bir dosyanın içine koydu Neslihan.

cümlelerin hangisinde ya da hangilerinde fiil geçişli olmasına rağmen cümlede nesne kullanılmamıştır?

A. Yalnız II.	B. I ve II.
C. I ve III.	D. II ve III.

7. “-mez, -ar, -dik, -ecek, -miş” sıfat-fiil ekleri aynı zamanda haber kipi ekleridir. Bu eki alan sözcükler, cümlede sıfat ya da adlaşmış sıfat görevinde kullanılmışsa sıfat-fiil; bu görevlerde kullanılmamışsa kip ekidir. Kip eki alan sözcük çekimli bir fiildir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinde bu eklerden birini alan sözcük farklı bir görevde kullanılmıştır?

- A. Dedem hep şunu söylerdi: “Kadirbilmez insanlardan uzak dur evladım!”
- B. Artık kalıplaşmış ifadeleri kullanmaktan vazgeçmelisin.
- C. Millî takım seçmeleri için her sabah bu parkurda koşar atletler.
- D. Öğretmenimiz, olmadık şeylere kafanızı takmayın çocuklar, derdi.

8. Aşağıda bazı cümleler verilmiş ve bu cümlelerle ilgili değerlendirmeler yapılmıştır. Yapılan değerlendirmeler doğru ise parantez içine D, yanlış ise Y yazınız.

- I. “Besin değeri yüksek yiyecekler yemeyi tercih etmek aralarda atıştırmanıza engel olabilir.” cümlesi temel öğelerden oluşmuştur. ( )
- II. “Yeni bir beslenme ve uyku düzeni belirlediğinde yeni bir iş bulmaya ve uzun vadeli planlar yapmaya başladı.” cümlesinin öge dizilişi zarf tam.- yer tam. - yüklem şeklindedir. ( )
- III. “Her gün egzersiz yapmak enerjinizi artırır.” cümlesinde vurgu özne üzerindedir. ( )
- IV. “Sonbahar, ayrılık mevsimi, yine iş başında.” cümlesinde ara söz öznenin açıklayıcısı olarak kullanılmıştır. ( )

Tüm değerlendirmelerin doğru olabilmesi için yukarıdaki parantez içlerine aşağıda yer alan ifadelerden hangileri getirilmelidir?

A. I. Y	B. I. Y	C. I. D	D. I. Y
II. D	II. D	II. Y	II. D
III. D	III. Y	III. D	III. Y
IV. D	IV. Y	IV. D	IV. D

- 9.

- I. Gelecek nesiller için yeni projeler hazırlanması.
- II. Salçanın dibine tutmaması için iki saatir karıştırıyor.
- III. Bodrum katını sürekli su bastığından bisikletin jantları paslanmış.

Yukarıdaki cümlelerin çatı özellikleri aşağıdakilerin hangisinde doğru gösterilmiştir?

I	II	III
A. edilgen-geçişsiz	etken-geçişsiz	etken-geçişsiz
B. edilgen-geçişsiz	etken-geçişli	etken-geçişsiz
C. etken-geçişsiz	etken-geçişli	edilgen-geçişsiz
D. edilgen-geçişsiz	etken-geçişli	etken-geçişli

10. 1. Parmakla göstermek ya da parmak doğrultmak parmaklarla yapılabilecek birçok kaba hareketten yalnızca birisidir.
2. Sözel olmayan iletişim sembollerini kullanman bazı durumlarda sana yardımcı olacaktır.
3. Beni görünce ceketinin düğmesini ilikledi.

Yukarıdaki cümlelerle ilgili,

- I. 1. cümlede üç tane fiilimsi kullanılmıştır.
II. 2. cümlede farklı türde fiilimsiler kullanılmıştır.
III. 3. cümlede kalıcı bir ad kullanılmıştır.

yargılarından hangisi ya da hangileri doğrudur?

- A. Yalnız I. B. I ve II.
C. II ve III. D. I, II ve III.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisi “Sevmediğiniz bir şeyden ya da bir kimseden uzak durmaya çalışmak kabul edilebilir bir mazerettir.” cümlesiyle öğe sıralanışı bakımından özdeşir?

- A. Görsel kaynaklar beynimizin daha iyi algılamasını sağlar.
B. Islık çalmak yatıştırıcı bir davranış olabilir.
C. İnsanların duygularını daha iyi anlamak için bu bölümü tercih ettim.
D. Kişinin düşüncelerini yansıtan en önemli şey size olan yaklaşımıdır.

12. Edilgen çatılı fiiller “-I, -n” eklerini alır. Yalnız bu ekleri alan her fiil edilgen çatılı değildir. Bu eki alıp öznesi gerçek özne olan fiiller etken çatılıdır.

Bu bilgiye göre,

- I. Sosyal sorumluluk projesiyle ilgili alınan kararlar tekrar gündeme getirildi.
II. Babasının söylediği sözler alınmıştı.
III. Öğrencilere bu yıl rehberlik faaliyetleri ile ilgili birkaç test uygulandı.

cümlelerin hangileri edilgen çatılıdır?

- A. Yalnız I. B. I ve II.
C. I ve III. D. II ve III.

13. I. Saat sekizi beş geçe evin önünde hazır olun.
II. Sizin de bu konuda söylenenleri dikkate almanız gerekiyor.
III. Öğretmenin ders anlatışını çok beğenen öğrenciler öğretmene hemen alıştı.
IV. Onunla aramızdaki sorunları konuşarak çözdük.

Numaralanmış cümleler için aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

- A. I numaralı cümlede fiilimsi kullanılmamıştır.
B. II numaralı cümlede adlaşmış sıfat-fiil kullanılmıştır.
C. III numaralı cümlede farklı türde fiilimsilere yer verilmiştir.
D. IV numaralı cümlede zarf-fiil cümleye durum anlamı katmıştır.

14. İsim cümlelerinde vurgu yüklem üzerinde. Yüklemin cümle başında, ortasında ya da sonunda olması fark etmez.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde vurgu farklı bir ögenin üzerindedir?

- A. Bizi endişelendiren şey kazadan sonra hiçbirimizi tanımamasıydı.
B. Zor bir sınavdı sizin yaşadıklarınız.
C. Yapılacak parti için tüm hazırlıklar tamamı.
D. İki yıldır konuşmayan arkadaşlar dün barışmış.

15. I. Turnuvarın kuralları yapılan toplantıyla belirlendi. (edilgen çatılı)
II. Futbolcular iki saat havalimanında bekletildi. (etken çatılı)
III. Sitede yer alacak dairelerin ve ortak kullanım alanlarının projeleri çizildi. (edilgen çatılı)

Yukarıdaki cümlelerin hangisinde ya da hangilerinde fiilin çatı özelliği yay ayraç içinde yanlış verilmiştir?

- A. Yalnız I. B. Yalnız II.
C. I ve II. D. II ve III.

16. • Zarf-fiil ve sıfat-fiil kullanılmalı.
• Sıfat-fiil, adlaşmış sıfat görevinde kullanılmalı.

Yukarıdaki özellikleri taşıyan cümle aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Top oynarken yere düşen çocuğu kardeşi eve götürdü.
B. İncelediklerinizi yayın ekibine iletmek için alabilir miyim?
C. Yol boyunca ilerlerseniz karşınıza ilk çıkanlar önce geyikler olacaktır.
D. Konuşulanları ona atlatmadım diye bana küsmüş.

17. • Yer tamlayıcısı - belirtili nesne - yer tamlayıcısı - zarf tamlayıcısı - yüklem
• Özne - belirtili nesne - yüklem
• Zarf tamlayıcısı - özne - belirtili nesne - yüklem

Aşağıdaki cümlelerin hangisinin öge dizilişi yukarıdaki öge dizilişlerinden herhangi biriyle örtüşmez?

- A. Traktör tarlaya girince tarlada çalışan işçiler yemeğin geldiğini anladı.
B. Baskıdan yeni çıkmış gazetelerin kokusu matbaanın her yerini kaplamıştı.
C. Asmadan topladığınız üzümleri sepetlere dikkatlice yerleştirin.
D. Çarşıdaki şubemize okulun yeni formlarını depodan hemen getirin.

18. Öğretmenler.....

Yukarıdaki söz aşağıdakilerden hangisiyle devam ettirilirse cümle geçişsiz olur?

- A. derslerde yeni yöntemler kullanmayı tercih ediyor.
B. öğrencilerin gelişimleri için her türlü zorluğu göze alıyor.
C. uzaktan eğitim sürecinin çok faydalı olduğunu düşünmüyor.
D. gelecek nesillerin ülkelerine faydalı olabilmeleri için uğraşıyor.

19. Küçüklüğümde babam beni kasabadan şehre getirmiş ve şehirde bir müzeye götürmüştü. Müzeye götürmesinin nedeni müzenin hademelerinden biri bizim akrabamızdı. O akrabamızı görmeye müzeye gitmiştik. Hademe akrabamız beni elimden tutup müzenin içini gezdirmişti. Taştan yapılma koca koca insanları görünce şaşıp kalmıştım. O akrabamız bana taştan insanları gösterip "İşte bütün bu gördüklerin benden sorulur, ben bunların kralı sayılırım." demişti.

Yukarıdaki metinde altı çizili sözcüklerden kaç tanesi fiilimsi olarak kullanılmıştır?

- A. 7 B. 8 C. 9 D. 10

20. Aşağıdaki cümlelerin hangisi öğelerine yanlış ayrılmıştır?

- A. Yaşamının bir döneminde / hemen herkes / şiir adına bir şeyler / karalamıştır.
B. Romanımızın kahramanlarından Gül ve Hakan çiftinin oturduğu Defne Sitesi / kentin varlıklı insanların yaşadığı bir yerleşim yeridir.
C. Öğrencilerimden kendi seçtikleri bir kitabı okumalarını istediğimde / en az üç dört kişi / o kitabı / seçerdi.
D. Yaşlandığında işlerini devredebilmesi için oğlunun da kendisi gibi inşaat mühendisi olmasını isteyen baba / İngilizce eğitimi bitirip dönen oğlunu / işten nasıl kovduğunu anlatmıştı.

21. I. Yolda kalan araç çekiciyle tamirciye çekildi.
II. Gün içinde çok yorulduğundan erkenden uyudu ufaklık.
III. Araba çarpan köpeği en yakın veterinere götürdü.

Numaralanmış cümlelerin hangisi ya da hangileri geçişsizdir?

- A. Yalnız I. B. I ve II.
C. I ve III. D. II ve III.

22. Bilgisayar terimleri dünyanın pek çok diline İngilizceden bir anda ve kolayca savuşturulamayacak bir akın hâlinde girdi.

Bu cümle ile ilgili,

- Öge sıralanışı özne - yer tamlayıcısı - yer tamlayıcısı - zarf tamlayıcısı - yüklem şeklindedir.
- Farklı türden fiilimsiler yer almaktadır.
- Özne-yüklem ilişkisi bakımından etken çatılı bir cümledir.

yargılarından hangisi ya da hangileri doğrudur?

A. Yalnız III.	B. I ve II.
C. I ve III.	D. II ve III.

23. I. Akıl almaz olayların yaşandığı bu kasabaya bir daha gelmeyi düşünmüyorum.
II. Etkileyici bir film den çıktığımızda başrol oyuncusunun belirgin davranışlarını sergileriz.
III. Olayların anlatıldığı gibi olmadığı gece saatlerinde anlaşıldı.
IV. Son eserinin gelirini mi LÖSEV'e bağışlamıştı.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler ile ilgili aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

- I numaralı cümlede üç tane fiilimsi kullanılmıştır.
- II numaralı cümlenin öge dizilişi zarf tamlayıcısı - belirtili nesne - yüklem şeklindedir.
- III numaralı cümle edilgen çatılıdır.
- IV numaralı cümlede yer tamlayıcısı vurgulanmıştır.

24. • Yeni aldığı telefonu evde unutmuştu yaşlı kadın.
• Samanları depoya taşıdı iki kardeş.

Aşağıdakilerden hangisi bu iki cümlenin ortak bir özelliği değildir?

- Öge dizilişi nesne - yer tamlayıcısı - yüklem - özne şeklindedir.
- Çatı bakımından etken ve geçişlidir.
- Sıfat-fiil kullanılmıştır.
- Yer tamlayıcısı vurgulanmıştır.

25. Elinizdeki “Türkçe Uzmanı” geçen yıl en çok satılan Türkçe kitaplarımızdan biridir.

Bu cümle ile ilgili,

- Öge sıralanışı özne - zarf tamlayıcısı - yer tamlayıcısı - yüklem şeklindedir.
- Aynı türden fiilimsiler yer almaktadır.
- Çatı özelliği aranmayacak bir cümledir.

yargılarından hangisi ya da hangileri yanlıştır?

A. Yalnız I.	B. I ve II.
C. I ve III.	D. II ve III.

